

Speech van de nieuwe voorzitter van Groen!: Wouter Van Besien Zondag 25 oktober te Gent

Beste mensen,

Bedankt!

Wat een eer om hier te mogen staan.

De nieuwe ondervoorzitter Björn Rzoska en ik beloven met het hand op ons hart om er voluit voor te gaan. Want het is zo nodig.

Laat het ons eens hebben over klimaatminister Joke Schauvliege. En even niet over het feit dat ze niet naar het theater gaat, of wel. Maar over deze uitspraak van haar over de klimaatdoelstellingen van Vlaanderen: 'We moeten inzetten op projecten in de derde wereld, waardoor daar de uitstoot daalt. Er zit een limiet op wat we zelf kunnen doen. We moeten toch nog kunnen ademen.'

Ik herhaal: "We moeten toch nog kunnen ademen."

Hoe naïef zijn wij ooit geweest als groenen, dat we ooit dachten dat we om te kunnen blijven ademen, de milieuproblemen moesten oplossen. Dat de broeikasgassen naar beneden moesten, maar ook dat er minder fijn stof moest komen, en stikstofoxiden ...

Maar daar blijkt het dus niet over te gaan. Klimaatminister Schauvliege wijst de Vlaming de weg: Om te kunnen blijven ademen, mogen we vooral niet te veel doen, laat ze het elders in de wereld maar oplossen.

In december gaat Schauvliege voor Vlaanderen naar de klimaatop in Kopenhagen. Volgend jaar is Schauvliege voorzitter van de Europese raad van milieuministers. Ik vind echt dat het zou passen dat ze duidelijke doelstellingen formuleert. Er is een Europees engagement voor 20 procent minder broeikasgas tegen 2020. De klimaatwetenschap leert ons dat dat onvoldoende is. Het staat ondertussen vast dat 40% reductie noodzakelijk is. Dat zijn niet de groenen die dit zeggen. Het zijn niet Tinne Van der Straeten, of Hermes Sanctorum of Bart Staes die dit uitvinden. Het is de wetenschap. Zo'n doelstelling kunnen niet alleen ooit en ergens anders gerealiseerd worden, die doelstellingen moeten hier en nu aangepakt worden.

Minister Schauvliege, in de jaren 80 zei Guy Mathot: 'De staatsschuld is er vanzelf gekomen en zal wel vanzelf terug weggaan.' Wat u zegt is hetzelfde: 'De klimaatproblemen zijn er vanzelf gekomen, en zullen vanzelf wel weggaan.' Ik vraag u met aandrang: verander alstublieft vandaag nog het geweer van schouder, of uw politieke erfenis zal door de komende generaties uitgespuwd worden als nalatigheid van de ergste soort.

Beste mensen,

Even een kwisvraag. Weten jullie hoe gelatenheid tegenwoordig heet? Het heet: rustige vastheid. De nieuwe lijfspreuk van Herman Van Rompuy. Dat betekent zoiets als: We weten dat de toestand heel erg is, maar we kunnen er niets aan doen. Sorry.

België gaat de kerncentrales langer open houden. We gaan vragen aan het Suez, eigenaar van de Belgische kerncentrales, als die dat wil tenminste, we gaan er nu ook niet te moeilijk over doen, of ze in ruil voor superwinsten en een monopolie, een kleine bijdrage wil leveren voor onze staatskas.

Rustige vastheid. Die notionele intrestaftrek, die levert dan misschien geen extra jobs op, maar ja, minister van Financiën Reynders wil het zo graag. De fiscale fraude, dat is een probleem ja. Het antwoord? Rustige vastheid.

Waarop diezelfde Herman Van Rompuy de oppositie verwijt geen visie te hebben.

Beste mensen,

De OESO, dat is de organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, heeft de economische relanceplannen van de verschillende landen met elkaar vergeleken, om te zien in hoeverre die plannen ook gericht zijn op het vergroenen van de economie. En sorry mijnheer de eerste minister, maar België komt daar bedroevend slecht uit. De groene New Deal is ver weg.

Het is tijd om serieus aan de boom te schudden. En laat ons beginnen bij het begin. De wirwar van milieusubsidies en aparte hokjes van ondersteuning moet opgeklaard worden. Een premie voor dakisolatie links, een belastingsaftrek voor zonnecellen rechts. Dakisolatie mag wel, muurisolatie mag niet. Stop de bureaucratie, stop de versnippering.

Zorg voor één fonds, in samenwerking met de banken, die hebben toch nog iets goed te maken, waar bedrijven en waar gezinnen terecht kunnen voor goedkoop krediet, waarmee ze hun eigen plannen kunnen waar maken om de CO2 te verminderen, om afval te vermijden, om energieverbruik naar beneden te halen, ... Maak er een appèl van aan de creativiteit en de verantwoordelijkheidszin van iedereen. En zorg voor vers kapitaal om onze economie in de juiste richting te duwen.

Zorg ook voor één loket, waar consumenten rechtstreeks alle kortingen op milieuvriendelijke aankopen kunnen incasseren. Niet achteraf, via terugbetalingen allerhande, maar op het moment dat het geld moet gelegd worden. Zo geef je iedereen kans om hun leven groener te kleuren.

Terug naar de rustige vastheid – onderdeel justitie. Ontsnappingsen uit gevangenissen en uit gerechtsgebouwen, een handelsrechter die te koop is, een parketmagistraat die zich op kosten van malafide types laat verwennen in Amsterdam, computersystemen die blijven steken zijn in de vorige eeuw, ... Meer fundamenteel nog: de fortiszaak, die bewijst hoe nauw de banden zijn tussen politiek en sommige rechters.

En of we als groen! vanuit de oppositie willen meewerken aan de hervorming van justitie? Uiteraard willen wij als Groen! meewerken aan de hervorming van justitie. We hebben het in augustus zelf aangeboden.

Ik maak mij grote zorgen over de groeiende ongelofwaardigheid van justitie. Dat is een groot probleem in een democratische rechtsstaat. En dus, laat die hervormingen maar komen. We zorgen voor een betere, moderne organisatie. De fratsen moeten ophouden.

Maar een hervorming moet voor ons ook fundamenteler. Wij zetten alles op alles op een betere rechtsbescherming en een betere rechtstoegang voor iedereen, ook voor mensen met minder geld, ook voor mensen met minder kennis van de ingewikkelde, bureaucratische wereld die het gerecht soms is.

Federaal kamerlid Stefaan Van Hecke heeft een voorstel uitgewerkt dat al een eerste stap is en dat hier en nu kan ingevoerd worden. Wij vragen dat het budget voor pro deo advocaten dezelfde tred houdt als het totaal aantal zaken. Iedereen die het nodig heeft, moet op dit systeem beroep kunnen doen. Zeker in tijden van economische crisis. Meer en meer mensen komen in financiële problemen terecht. Ook hun rechtsbescherming moet gegarandeerd blijven.

Rustige vastheid – hoofdstuk armoede

In België leven anderhalf miljoen mensen in armoede, dat is 15 procent van de bevolking. Het gaat dan vooral om vrouwen, alleenstaanden, kinderen en gepensioneerden. Ik vind dat het hoog tijd wordt om het wetsvoorstel, het becijferd wetsvoorstel, van kamerlid Wouter De Vriendt goed te keuren. Het verhoogt de uitkeringen en het leefloon tot boven de armoededrempel. Waarom daar niet op ingegaan wordt, is mij een totaal raadsel.

Wil je een cynisch argument? Om de economie te doen draaien wil de regering dat er geconsumeerd wordt. Wel, wees maar zeker dat de euro's die gaan naar mensen die amper rondkomen, snel terug uitgegeven worden. Voilà. Maar wij doen niet vanuit cynisme aan politiek. Mensen moeten in staat zijn om hun basisbehoeften te kunnen betalen. Dat is elementaire rechtvaardigheid.

Het is niet alleen de armoede in België die ons uit onze slaap houdt. De wereld is groter dan dat. 1 miljard mensen hebben honger, elke drie seconden sterft er ergens een kind, jonger dan vijf. Nu dus ... en nu nog één.

En wat zien we: De economische crisis komt dubbel zo hard aan in arme landen. Diezelfde economische crisis wordt door de rijke landen als argument gebruikt om minder solidair te zijn.

Daar staan we dan. Wij die er van uitgingen dat de wereldwijde crisis ging leiden tot nieuw denken, tot andere systemen. We zien vandaag dat de crisis gebruikt wordt om de oude tegenstellingen en het bestaande onrecht te versterken.

En dus moeten er staatsmannen en staatsvrouwen opstaan die nog durven dromen. Die beseffen dat we heel wat rampen kunnen voorkomen, als we de klimaatopwarming stoppen. Staatsmannen en -vrouwen die hun hele leiderschap in de weegschaal gooien om de armoede uit de wereld te krijgen. Dat is naïef, dat is utopisch? Net zoals de activisten die in de 19de eeuw de slavernij in Amerika wilden afschaffen. Net zoals de activisten die in ons eigen land de kinderarbeid wilden afschaffen. Maar ze zijn doorgeslagen en ze zijn erin geslaagd.

En dus is nu de vraag aan ons: hoe gaan wij onze historische bakens verzetten? Een ding is zeker: niet door rustige vastheid. Maar wel door met de blik op de toekomst de handen uit de mouwen te steken. Hier en nu.

Beste mensen,

17 mei 2008 is een datum die u waarschijnlijk niet zo veel zegt. Iemand toch een idee? Het is bijna anderhalf jaar geleden. Het is de dag dat ik ondervoorzitter werd van Groen!. Door het ontslag van Mieke is daar een einde aan gekomen. Het was een boeiende periode, beetje hectisch soms, maar ik heb er veel van geleerd en ik heb veel verantwoordelijkheid mogen nemen.

Ik kreeg onlangs de vraag: ‘Anderhalf jaar samen met Mieke vogels, wat doet dat met een mens?’ Ik heb er niet op geantwoord. Maar ik wil hier wel nog één keer zeggen, en recht uit mijn hart zeggen: Merci Mieke.

In mijn vele contacten als ondervoorzitter, is mij wel één ding heel duidelijk geworden. Groen! is de partij met veel mensen van grote kwaliteit, zowel in de parlementen - van Europa tot Brussel als in het partijbestuur, zowel op het secretariaat als in de schepencolleges en de gemeenteraden. Als wij er in slagen om al die kwaliteit tot een sterk geheel te bundelen, dan kunnen we heel ver geraken.

Dus laten we samen zoeken naar de politieke concepten waar we allemaal warm van worden. Laten we er samen voor zorgen dat iedereen zich kan uitleven en dat iedereen gewaardeerd wordt voor wat die doet. Laten we alle energie richten op het mobiliseren van mensen voor onze ideeën en op het bestrijden van onze politieke tegenstrevers. Laten we die eenheid koesteren.

Want van zo'n partij wil ik voorzitter zijn.

Het beeld van de politieke partijen in Vlaanderen vandaag is niet altijd even fraai. Laten we als Groen! dan maar de uitzondering zijn.

Ik wil voorzitter zijn van een partij waar kopstukken elkaar steunen.

Ik wil voorzitter zijn van een partij waar mensen aan meedoen uit engagement en overtuiging.

Ik wil voorzitter zijn van een partij waar mensen zich thuis voelen, hoe ze er ook uit zien of van welk rang of stand ze ook zijn.

Ik wil voorzitter zijn van een partij die de lange termijn als uitgangspunt heeft.

Ik wil voorzitter zijn van een partij die beseft dat problemen dringend zijn, en dat we de handen uit de mouwen moeten steken.

Ik wil voorzitter zijn van een partij die vandaag met praktische uitvoerbare voorstellen komt.

En dus wil ook voorzitter zijn van een partij van het hier .. en het nu.

Ik dank jullie.

Wouter van Besien